

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2140/53 - 2019 සැප්තැම්බර මස 12 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා - 2019.09.12

(රජයේ බලයට ප්‍රකිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ජෙතුය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුකම ව්‍යවස්ථාවේ 104ආ (5)(අ) අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ වන මාධ්‍ය උපමාන

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුකම ව්‍යවස්ථාවේ 104ආ(5)(අ) අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් සාදනු ලබන මාධ්‍ය උපමාන.

මහින්ද දේශපෑලය

සභාපති

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

ඒන්. ඩේ. අබේසේකර

පාමාලික

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

එස්. රත්නාලේන් එච්. නූල්

පාමාලික

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

2019 සැප්තැම්බර මස 09 වැනි දින,
කොළඹ දී ය.

- සැම මාධ්‍ය ආයතනයක්ම සිය ප්‍රවෘත්ති සංග්‍රහය සහ දේශපාලන කටයුතු හා සම්බන්ධ වෙනත් වැඩසටහන් ප්‍රවාරය හෝ විකාශය කිරීමේ දී නිවැරදි, සම්තුලිත සහ අපක්ෂපාති තොරතුරු ලබා දිය යුතු වේ. මැතිවරණ පැමිණිලි පිළිබඳ නිත්‍ය නියෝජිත කම්ටුව සහ මාධ්‍ය උපමාන පිළිබඳ නිත්‍ය නියෝජිත කම්ටුව, මාධ්‍යවල මධ්‍යස්ථාන භාවිත හා අපක්ෂපාතින්ට ය පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් නිරීක්ෂණය කළ යුතු ය.
- සැම රුපවාහිනී මාධ්‍යයක්ම, ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයක්ම සහ මුද්‍රිත මාධ්‍යයක්ම යම් මැතිවරණයක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කිරීමේ දී මධ්‍යස්ථාන සහ අපක්ෂපාති විය යුතු වන අතර, තරග කරනු ලබන යම් දේශපාලන පක්ෂයකට, ස්වාධීන කණ්ඩායමකට හෝ අලේක්ෂකයකුට අසාධාරණයක් සිදු නොවන පරිදි හා විශේෂ වාසියක් ඇති නොවන පරිදි දේශපාලන පක්ෂයකට, ස්වාධීන කණ්ඩායමකට හෝ අපේක්ෂකයකුට ගුවන් කාලය ලබා දීම හෝ ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක ඉඩ වෙන්කර දීම කළ යුතු වේ.
- ප්‍රවෘත්ති පත්‍රවල කරන වාක්‍ය පිළිබඳ විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගින් අදහස් දක්වීමේ දී ව්‍යාකුල සහ පක්ෂපාති වීමට ඉඩ ඇති බැවින් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රවල කරන වාක්‍ය පිළිබඳ අදහස් නොදැක්වය යුතු ය. කරන මතයක් ප්‍රවාරය කිරීම, විකාශය කිරීම හෝ පළ කිරීම කරනු ලබන කවර හෝ අවස්ථාවක දී ඉන් අගත්‍යට පත් පාර්ශ්වයට හා එම මතයට විරැද්‍යාව ඉදිරිපත් කරන කරුණු ප්‍රවාරය කිරීමට, විකාශය කිරීමට හෝ පළ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දිය යුතු ය.

4. රුපවාහිනී හා ගුවන්විදුලි නාලිකාවක වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන හෝ තිවේදනය කරනු ලබන සැම තැනැත්තකම්, පුවත්පත් වැඩසටහන්වල දී පුවත්පත් සිරස්තල සහ කාවුන් විස්තර ඉදිරිපත් කිරීමේ දී එක් පාර්ශ්වයක් ප්‍රවර්ධනය කරන හෝ තවත් පාර්ශ්වයකට අගතියක් ගෙන දෙන අපුරින් සිය පුද්ගලික අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකිය යුතු වේ.
5. යම් වැඩසටහනක්, අතිරේකයක් හෝ ප්‍රවාත්ති අංශයක් මැතිවරණ නීති සහ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ මාධ්‍ය උපමානවලට අනුකූල නොවන්නේ නම් මැතිවරණ කාල සීමාව තුළ දී එවැනි පක්ෂග්‍රාහී වැඩසටහනක් හෝ අතිරේකයක් ප්‍රවාරය, විකාශය හෝ පළ නොකිරීම සියලු විද්‍යුත් සහ මුද්‍රා මාධ්‍ය ආයතනවල ප්‍රවාත්ති සහ කාලීන පුවත් අංශවල වගකීම වන්නේ ය.
6. යම් සිද්ධියක් හෝ සිදුවීමක් ආවරණය කරමින් ඒ පිළිබඳව කරුණු එක් අපේක්ෂකයකු විසින් සිදු කරන අදහස් දැක්වීම් සිතිනව ප්‍රවාරය කිරීමේ දී, විකාශය කිරීමේ දී හෝ පළ කිරීමේ දී එම සිද්ධිය ගැන උත්ත්වා හෝ සැලකිල්ලක් දක්වන හෝ එම කරුණු මිනින් බලපෑමට ලක්විය හැකි වෙනත් යම් පක්ෂයකට හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමකට ද එම සිද්ධිය හෝ සිදුවීම පිළිබඳව සිය අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දිය යුතු ය.
7. යම් මැතිවරණ කාලසීමාවක් තුළ ප්‍රවාරය හෝ විකාශය කරනු ලබන මැතිවරණයට සාපුරුම සම්බන්ධ වන යම් වාර්තාමය වැඩසටහනක් හෝ විශේෂ වැඩසටහනක් ප්‍රවාරය හෝ විකාශය කිරීමේ දී පිටපත් රවක, තිවේදක හා සංස්කාරකවරයාගේ නම් හෙළිදරවි කළ යුතු ය. එම තොරතුරු හෙළිදරවි නොකිරීමේ අයිතිය යම් මාධ්‍ය ආයතනයක් විසින් රඳවා තබා ගන්නේ නම්, එම අවස්ථාවේ දී එම වැඩසටහන භාව්‍ය සිටින තිලඵරයා එම වැඩසටහන් අන්තර්ගතය පිළිබඳ වගකීම හාරගන යුතු ය.
8. යම් මැතිවරණයක් තරග කරන අපේක්ෂකයකුට විරුද්ධව සාධාරණ ලෙස ඔප්පු කළ නොහැකි නම්, තිරවද්‍යතාව ඔප්පු කළ නොහැකි වෙත්දනා, යම් වැඩසටහනක දී හෝ ප්‍රවාත්ති විකාශය අතරවාරයේ දී ප්‍රවාරය හෝ විකාශය කිරීමෙන් සියලු මාධ්‍ය ආයතන වැඩසටහනක් එම වැඩසටහනක් වෙනත් අපේක්ෂකයකු හෝ ආධාරකරුවකු විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයක් අස්ථා හෝ අගතිදරයක බවට යම් දේශපාලන පක්ෂයක්, ස්වාධීන කණ්ඩායමක් හෝ අපේක්ෂකයකු කියා සිටින්නේ නම් එම වැඩසටහන භාව්‍ය සිටින තිලඵරයා එම වැඩසටහන් අන්තර්ගතය පිළිබඳ වගකීම හාරගන යුතු ය.
9. යම් මැතිවරණයක් තරග කරන අපේක්ෂකයකුට විරුද්ධව සාධාරණ ලෙස ඔප්පු කළ නොහැකි නම්, තිරවද්‍යතාව ඔප්පු කළ නොහැකි වෙත්දනා, යම් වැඩසටහනක දී හෝ ප්‍රවාත්ති විකාශය අතරවාරයේ දී ප්‍රවාරය හෝ විකාශය සිටිය යුතු ය. තමන් සම්බන්ධයෙන් වෙනත් අපේක්ෂකයකු හෝ ආධාරකරුවකු විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයක් අස්ථා හෝ අගතිදරයක බවට යම් දේශපාලන පක්ෂයක්, ස්වාධීන කණ්ඩායමක් හෝ අපේක්ෂකයකු කියා සිටින්නේ නම් එම වැඩසටහන ප්‍රකාශයට විරුද්ධව කරුණු දක්වීමට එක් පක්ෂයට, ස්වාධීන කණ්ඩායමට හෝ අපේක්ෂකයට අවස්ථාවක් ලබා දිය යුතු ය.
10. ජන්ද විමිම් කාලසීමාව තුළ ජනාධිපතිවරයා හෝ යම් අමාත්‍යවරයකු විසින් මත හෝ අදහස් ප්‍රකාශ කරන අවස්ථාවක් ගුවන්විදුලියෙන් හෝ රුපවාහිනියෙන් ආවරණය කරන ලද අවස්ථාවක, එය එම තැනැත්තා අයත්වන දේශපාලන පක්ෂයට දෙන ලද ආවරණයක් ලෙස සැලකිය යුතු ය. එහෙයින් එම මැතිවරණය තරග කරන යම් ප්‍රතිචාරී දේශපාලන පක්ෂයක නායකයකුට ද වැඩසටහන මැතිවරණයකට සම්බන්ධ නොවුව ද, සැම මාධ්‍ය ආයතනයක්ම එම ප්‍රවාත්තිය හෝ වැඩසටහන පළ කරනු ලබන්නේ නම්, එහි තිරවද්‍යතාව තහවුරු කරගැනීම සඳහා අදාළ අනෙකුත් පාර්ශ්වයන්ගෙන් ද කරුණු විමසා සිටිය යුතු ය.
11. යම් අපේක්ෂකයකු ප්‍රවර්ධනය වන අපුරින් හෝ වෙනත් අපේක්ෂකයකු හට අගතියක් වන අපුරින් යම් අපේක්ෂකයකු වෙනත් විශේෂ හා වාසිදායක සැලකිල්ලක් දක්වා ගුවන් කාලය හෝ ප්‍රවාත්ති පත්‍ර ඉඩකඩ වෙන් කිරීම නොකළ යුතු ය.
12. මැතිවරණයක තරග වදින යම් අපේක්ෂකයකු ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන අපුරින් හෝ වෙනත් යම් අපේක්ෂකයකු අගතියට පත්වන අපුරින් රාජු තිලඵරින් සමග පවත්වනු ලබන දේශන, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා වෙනත් වැඩසටහන් පළ කිරීම හෝ විකාශය කිරීම නොකළ යුතු ය.
13. කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සඳහා සහභාගිවන්නන් තේරු ගැනීමේ දී සියලුම විද්‍යුත් මාධ්‍ය ආයතන සහභාගිවන්නන්ගේ සංයුතිය තුළනය වන ආකාරයෙන් සාධාරණ ලෙස කටයුතු කළ යුතු ය. වැඩසටහනකට සහභාගිවන්නන් අගතියක් නොඅක්වන යම් භාෂාවක් යොදා ගනීමින් එම සහභාගිවන්නන්ගේ සහභාගිවන්න අගතියක් වැඩසටහන මෙහෙයුවෙන් යම් මාධ්‍ය ආයතනයක් වැඩසටහන මාධ්‍ය යුතු ය. සහභාගිවන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා පළ කිරීමේ දී ද එවා එම තැනැත්තා ප්‍රවීණන්වය දක්වන හාජාවෙන් පළ කළ යුතු ය. අපැහැදිලි හෝ තේරුම් ගැනීමට අපහසු ප්‍රශ්න හරහා ලබා ගන්නා තොරතුරු පළ නොකළ යුතු අතර, එවැනි ප්‍රශ්න තිසිවේලක් නොඇසිය යුතු ය. සඳවාර විරෝධී හෝ ආගමික සංහිදියාවට හෝ වාර්ගික සම්ගියට හානී වන ආකාරයේ ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වළකින ලෙසට සහභාගිවන්නන්ට වැඩසටහනක් ආරම්භයේ දී ම දැනැවු යුතු ය.

22. සැම මාධ්‍ය ආයතනයක්ම ආගමික විශ්වාස, ඇදහිලි, කථන හාඡා, වාර්ගිකත්වය, වාරිතු හා කුල ගෝනු ඇතුළු විවිධ හේතු පදනම් කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා ජනතාව කුල වෙටරය හා තොතුවසනසුලු බව අති වන හේ ඇති කරවන ආකාරයට ප්‍රචාරක කටයුතු විකාශය කිරීම, ප්‍රචාරය කිරීම හේ පළ කිරීමෙන් වැළකිය යුතු ය.
23. සැම මාධ්‍ය ආයතනයක්ම, සමාජය කුල හේ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන් අතර වෙට් සහගත දේශපාලනයක් ප්‍රවර්ධනය වන ආකාරයේ කටයුතු විකාශය කිරීමෙන්, ප්‍රචාරය කිරීමෙන් හේ පළ කිරීමෙන් වැළකිය යුතු ය.
24. සැම මාධ්‍ය ආයතනයක්ම, යම් අපේක්ෂකයකු හේ ආධාරකරුවකු විසින් වෙනත් පක්ෂයක අපේක්ෂකයකු සම්බන්ධයෙන් අනිතයේ දී කරන ලද ප්‍රකාශයක් එම ප්‍රකාශය කරනු ලැබූ තැනැත්තාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව නැවත පළ කිරීමෙන් හේ නැවත විකාශය කිරීමෙන් වැළකිය යුතු අතර, තමා විසින් පෙර දී කරන ලද ප්‍රකාශය නැවත ප්‍රචාරය කිරීමෙන් වැළකි සිටින ලෙස අදාළ ප්‍රකාශක විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමකට ගරු කළ යුතු ය.
25. කවර හේ මාධ්‍ය ආයතනයක් නිර්නාමික දැන්වීම් හේ ප්‍රචාරණ හේ ව්‍යාජ තැනැත්තන් හේ සංවිධානවල නම් යටතේ කරනු ලබන දැන්වීම් හේ ප්‍රචාරණ ආවරණය තොකළ යුතු ය. ඒ සම්බන්ධයෙන් වන වගකීම අදාළ මාධ්‍ය ආයතන වෙත පැවරේ.
26. අවස්ථාවේවිත පරිදී යම් ප්‍රකාශ හේ ප්‍රවෘත්ති පළ කරන, විකාශය කරන හේ ප්‍රචාරය කරන යම් මාධ්‍ය ආයතනයකට සහ එම ප්‍රවෘත්ති හේ ප්‍රකාශ කියවනු ලබන යම් තැනැත්තෙකුට යම් අසත්‍ය ප්‍රකාශයක් හේ ප්‍රවෘත්තියක් පළ කිරීම, විකාශය කිරීම හේ ප්‍රචාරය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සමාන වගකීමක් පැවරෙන අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් වන නීති කෘත්‍යාවලට ද ඔවුන් යටත් විය යුතු ය.
27. මාධ්‍ය ආචාර ධර්මවලට අනුකූල වීම සහ ඒවායින් බැඳී ක්‍රියා කිරීම සැම විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආයතනයකම වගකීම වන්නේ ය.
28. සියලු රාජ්‍ය හේ අර්ධ රාජ්‍ය මාධ්‍ය ආයතන විසින් යම් දේශපාලන පක්ෂයක්, කණ්ඩායමක් හේ අපේක්ෂකයෙක් ප්‍රවර්ධනය කරනු පිළිස රාජ්‍ය දේපළ හා අරමුදල් යොදු ගැනීමෙන් සහ රාජ්‍ය ආදයමට අලාභ සිදුවන හේ යම් ආයතනයකට හානි වන ක්‍රියාවකින් වැළකිය යුතුය. එවැනි කටයුත්තක් සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති දැඩිවම්වලට අතිරේකව වගකිව යුතු තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ගත හැකි ය.
29. සියලුම විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය හිමිකරුවන් මෙම මාධ්‍ය උපමානවලින් බැඳී ක්‍රියා කළ යුතු වන අතර, අදාළ ආයතන එම උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක වන බවට වගබාගත යුතු ය.
30. යම් මැතිවරණ කාලයීමාවක් කුල දී, මෙම මාධ්‍ය උපමානවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සමාජ වෙත් අඩවි හිමිකරුවන් හා සමාජ වෙත් අඩවි පරිපාලකවරුන්ගේ ද වගකීමෙන් ය. මක් නිසාද යත්, නිදහස් හා සාධාරණ මැතිවරණයක් පැවැත්වීම සඳහා මෙම මාධ්‍ය උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම අන්‍යව්‍යා වන හෙයිනි.
31. මෙම මාධ්‍ය උපමානවලින් බැඳී සිටීම මාධ්‍ය ආයතන හිමිකරුවන්ගේ හා සමාජ වෙත් අඩවි පරිපාලකවරුන් හා හාවිත කරන්නන්ගේ ද යුතුකමක් පමණක් තොව වගකීමක් ද වන්නේ ය. මක් නිසාද යත්, නිදහස් හා සාධාරණ මැතිවරණයක් පැවැත්වීම සඳහා මෙම මාධ්‍ය උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම අන්‍යව්‍යා වන හෙයිනි.
32. අංක 2008/28 සහ 2017.03.03 වැනි දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය හා අංක 2048/1 හා 2017.12.04 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය මෙයින් පරිවිෂ්ත්‍රීත කරනු ලැබේ.